

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2016/17
Subject (*)	Intervención na Dependencia		Code	653862219
Study programme	Mestrado Universitario en Asistencia e Investigación Sanitaria (plan 2012)			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	FisioterapiaMedicina			
Coordinador	Miguens Vázquez, Xoán	E-mail	xoan.miguens.vazquez@udc.es	
Lecturers	Meijide Failde, Rosa	E-mail	rosa.meijide.failde@udc.es	
	Miguens Vázquez, Xoán		xoan.miguens.vazquez@udc.es	
	Rodriguez-Villamil Fernandez, Jose Luis		jose.luis.rodriguez-villamil@udc.es	
Web	www.udc.es/fcs/ga/index.htm			
General description	INTERVENCIÓN NA DEPENDENCIA			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Capacidade para elixir e aplicar as metodoloxías de investigación mais adecuadas á investigación proposta.
A2	Capacidade para o deseño experimental e o completo desenvolvemento de proxectos de investigación no ámbito sanitario, desde a formulación da hipótese de investigación ata a comunicación dos resultados.
A3	Adquirir un sentido ético da investigación sanitaria.
A5	Adquirir o coñecemento da realidade investigadora nun ámbito concreto das ciencias da saúde.
B1	Capacidade para aplicar o método científico na planificación e o desenvolvemento da investigación sanitaria.
B2	Fluidez e propiedade na comunicación científica oral e escrita.
B3	Compromiso pola calidade do desenvolvemento da actividade investigadora.
B4	Capacidade de análise e de síntese.
B5	Habilidade para manexar distintas fontes de información.
B6	Capacidade para traballar de forma colaborativa en equipos multi e interdisciplinar.
B7	Capacidade de establecer unha relación de empatía cos suxeitos implicados no desenvolvemento da actividade investigadora.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer e comprender a función (dis), a actividade e a participación de calquera persoa integrada na sociedade.	AR3	BC5	CC1
	AR5	BC6	CC4
			CC7
			CC8

Coñecer, comprender e facilitar a reflexión sobre como integrar no medio profesional a Clasificación Internacional do Funcionamento (CIF).	AR3 AR5	BC2 BC3 BC4 BC5 BC6	CC1 CC4 CC7
Coñecer e comprender a legalidade vixente en materia de promoción de autonomía persoal e intervención na dependencia.	AR5	BC2 BC3	CC1 CC6 CC7 CC8
Coñecer e comprender as alteracións da función de diversa orixe do suxeito dependente.	AR1 AR2 AR3 AR5	BC1 BC2 BC3 BC4 BC5	CC1 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8
Coñecer, comprender e facilitar reflexión sobre como integrar a adaptación funcional da persoa no entorno.	AR1 AR2 AR3 AR5	BC1 BC2 BC3 BC5 BC6	CC1 CC4 CC6 CC7 CC8
Coñecer e comprender os sistemas RUG.	AR3 AR5	BC1 BC5 BC7	CC6 CC8
Aplicar os coñecementos profesionais favorecendo o desenvolvemento da Lei de promoción de autonomía persoal e atención a persoas en situación de dependencia.	AR3 AR5	BC1 BC2 BC7	CC1 CC6 CC8
Integrar os coñecementos sobre o Funcionamento e a Dependencia no medio profesional sanitario e socio-sanitario.	AR3 AR5	BC1 BC3	CC1 CC6 CC8
Comunicar os coñecementos sobre estas materias ao público, en xeral, e ao público especializado, en particular.	AR2 AR3	BC2 BC5 BC6 BC7	CC1 CC2 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8
Fomentar a participación no desenvolvemento desta lei dos profesionais de Saúde, Función e Calidade de Vida, tales como terapeutas ocupacionais, logopedas, fisioterapeutas, enfermeiros e especialistas en Medicina Física e Rehabilitación, entre outros.	AR3 AR5	BC3 BC6 BC7	CC1 CC4 CC5 CC6 CC7 CC8

Contents	
Topic	Sub-topic

CLASES TEÓRICAS

Horario: Segundo cuatrimestre, VER CRONOGRAMA..

Programa:

Actividades presenciais teórico-prácticas. Temas (T)

Tema 1.- Introducción: bases conceptuais. Perspectiva investigadora.

Miguéns Vázquez, Xoán.

2 horas teóricas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Presentación.
- Funcionamento e Dependencia
- Concepto e rol do entorno.
- A dependencia en cifras

Tema 2.- Clasificación Internacional do Funcionamento, da Discapacidade e da Saude.

Miguens Vázquez, Xoan

2 horas: 1 hora teórica e 1 hora práctica

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Dende o déficit, a discapacidade e a minusvalía ata a función, actividade e a participación.
- Aplicación da CIF no medio profesional sanitario. Casos clínicos.
- Aplicación da CIF na Valoración da Dependencia.

Tema 3.- Marco Legal da Dependencia: Europa, España. Perspectiva investigadora.

Rodríguez-Villamil Fernández. José Luis.

2 horas: 1 hora teórica - 1 hora práctica.

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Jerarquía normativa. Análise da legislación europea e española.
- Análise comparativo da situación da dependencia en España.
- Obxectivos da Lei de Dependencia. Catálogo de Servizos.

Tema 4.- Promoción da Autonomía Persoal. Diversidade funcional en situación de dependencia.

Meijide Failde, Rosa

2 horas teóricas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Conceptos e desenvolvemento da autonomía persoal e a súas implicacións físicas e psicossociais.
- Prevención da situación de dependencia.
- Adaptación do fofar.
- Modelo comunitario.

Tema 5.- Estabilización e Pronóstico: lineas de investigación.

Miguéns Vázquez, Xoán

1 horas teórica

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Pronóstico funcional: modelos predictivos.
- Concepto de estabilización e a súa implicación na valoración de dependencia.

Tema 6.- Lei de Dependencia e Decretos relacionados:

Miguéns Vázquez, Xoán

3 horas: 2 horas teóricas e 1 hora práctica

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde

- Lei de Dependencia
- Evolucion dos Baremos
- Lexislación en Galicia

Tema 7.- Valoración funcional en dependencia: evolución e aplicabilidade dos Baremos normativos.

Meijide Failde, Rosa.

2 horas: 1 hora teórica - 1 hora práctica.

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- BVD: Baremo para Valoración de Dependencia. Casos prácticos-
- EVE: Escala de Valoración Específica. Casos prácticos.

Tema 8.- Sistemas RUG.

Rodríguez Villamil- Fernández, Jose Luis.

2 horas teóricas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Grupos de Utilización de Recursos: ferramenta de clasificación dos pacientes en función de características clínico- funcionais.
- Implicación do Sistema RUG na planificación e gestión de recursos. Perspectiva Investigadora.

Tema 9.- Valoración funcional específica do neno.

Miguens Vázquez, Xoan

1 hora: 1 hora teórica - práctica.

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Correlación entre os Baremos e o Desenrolo psicomotor.
- Aplicabilidade práctica dos Baremos por francas de idade.

Tema 10.- Valoración funcional do adulto novo.

Miguens Vázquez, Xoan.

2 horas: 1 hora teórica - 1 hora práctica

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Análise etimolóxico da situación de dependencia.
Cronicidade, evolutividade vs estabilización.
- Situación de dependencia na enfermidade mental e na deficiencia intelectual.

Tema 11.- Valoración funcional no ancián.

Miguéns Vázquez, Xoán.

2 horas: 1 hora teórica - 1 hora práctica.

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Ancianidade biolóxica e ancianidade patolóxica.
- Correlación entre idade e situación de dependencia.
- Valoración da dependencia no ancián.

Tema 12.- Análise da carga asistencial e necesidade de
coidados da persoa en situación de dependencia. Perspectiva

investigadora.

Meijide Failde, Rosa.

2 horas teóricas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Carga asistencial do paciente crónico no medio hospitalario.
- Carga asistencial do paciente crónico no medio extrahospitalario.
- Coidador informal.
- Papel da rehabilitación extrahospitalaria.

Tema 13.- Consecuencias individuais e colectivas da
implantación e aplicación do Sistema:

Rodríguez Villamil- Fernandez, Jose Luis.

2 horas teóricas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Diferencias intere intraterritoriales
- Participación da iniciativa privada
- Perspectiva de xénero
- Coidando do coidador

Tema 14.- Investigación en dependencia: papel dos
profesionais implicados.

Miguens Vázquez, Xoan.

3 horas: 1 horas teórica e 2 horas de prácticas

Lugar de Impartición: A Coruña, Campus de Oza da
Universidade da Coruña, Facultade de Ciencias da Saúde.

- Papel dos profesionais de función e calidade de vida na atención á persoa suxeito-dependente desde unha perspectiva investigadora.
- Lineas de investigación lexislativas
- Lineas de investigación en xestión
- Lineas de investigación clinicas
- Lineas de investigación en valoración

Outras actividades presenciais: Titorías.

Faranse titorías para supervisar o traballo tutelado.

Titorías optativas: A demanda e previa solicitude vía email.

Titorías obrigatorias: O profesorado establecerá unha titoría obrigatoria como mínimo, individual ou en grupos.

Titorías virtuais.

Outras actividades presencias: ciclo de conferencias breves con profesorado directamente relacionado profesionalmente co mundo da valoración da dependencia en Galicia e outras comunidades autonómicas.

Planning

Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A3 A5 B3	14	28	42
Student portfolio	B1 C4 C5 C8	2	28	30
Introductory activities	B2 B6 B7 C7	1	0	1
Supervised projects	A1 A2 B4 B5 C1 C2 C6	24	50	74
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Student portfolio	É unha carpeta ou archivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resumes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.
Introductory activities	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.

Personalized attention

Methodologies	Description
Student portfolio Supervised projects	Atención e seguimento individualizado, a través das titorías, do portafolios do alumno e dos traballos tutelados.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
---------------	--------------	-------------	---------------

Student portfolio	B1 C4 C5 C8	É unha carpeta ou archivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, o que lle permite visualizar o progreso do alumno. O portafolios ou carpeta inclúe todo o que fai o alumno, como: apuntes ou notas de clases, traballos de investigación, guías de traballo e o seu desenvolvemento, comentarios de notas, resumes, probas escritas, autoavaliacións, tarefas desenvolvidas, comentarios de progreso do alumno realizado polo profesor, etc.	30
Guest lecture / keynote speech	A3 A5 B3	Valorarase a participación activa do alumnado.	50
Supervised projects	A1 A2 B4 B5 C1 C2 C6	Valorarase a realización dun traballo sobre un tema proposto polo profesorado.	20
Others			

Assessment comments

- 1.- Examen tipo test de resposta única que representa o 50% da nota.
- 2.- Elaboración de unha Memoria da asignatura de contido valorado en base a: adecuación do contido á materia impartida e capacidade crítica do alumnado. Representa o 20%;
- 3.- O 30% restante mediante avaliación continuada en forma de control de asistencia e avaliación de conceptos adquiridos, grazas a realización de exercicios escritos nas clases impartidas.

Sources of information

Basic	· Libro Blanco de la dependencia. Página web del Portal de Mayores del IMSERSO. Centros Superior de Investigaciones Científicas. [en línea] 2006 [fecha de acceso: 12 de Mayo de 2006]; Descarga de archivos (documentos): 12 capítulos, bibliografía y documentación complementaria. URL disponible en: http://www.imsersomayores.csic.es/documentacion/documentos/libro-blanco-dependencia.html Proyecto de Ley de promoción de la autonomía personal y atención a las personas en situación de dependencia. Página web del Portal de Mayores del IMSERSO. Centros Superior de Investigaciones Científicas. Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales [en línea] 2006 [fecha de acceso: 12 de Mayo de 2006]; Descarga de archivos (documentos): 20. URL disponible en: http://www.seg-social.es/imserso/dependencia/pytodependencia.html Bilbao-Bilbao A, Vázquez-Barquero JL. Organización Mundial de la Salud (OMS). Nueva Clasificación Internacional del Funcionamiento de la Discapacidad y de la Salud (CIF), publicación de la OMS. Instituto de Migraciones y Servicios Sociales: Madrid; 2001. De Lisa J, Gans B, Currie D. Rehabilitation Medicine. Principles and Practice. Lippincott: Filadelfia, 1993 Miranda Mayordomo JL. Rehabilitación Médica. Aula Médica: Madrid, 2004. Romero Ayuso D, Moruno Miralles P. Terapia Ocupacional: Teoría y Técnicas. Masson: Barcelona, 2003. Turner A, Foster M, Johnson S E. Terapia Ocupacional y Disfunción Física: Principios, Técnicas y Práctica. Elsevier España: Madrid, 2003
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

1.- Para axudar a conseguir un entorno inmediato sostible e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do I Plan de Sostibilidade Medio-ambiental Green Campus FCS, os traballos documentais que se realicen nesta asignatura:

a.- Maioritariamente solicitaráanse en formato virtual e soporte informático.
b.- De realizarse en papel:- Non se utilizarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a realización de borradores.

2.- O profesor responsable reservase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.